

Protokoll nr 9 / 2016. Rådet för funktionshinderfrågor

NYTT- Prioriterade ärenden till Södermalms SDN.

För att belysa rådet ståndpunkter vid ärenden vi anser extra viktiga, kommer under denna rubrik prioriterade ärenden att anges.

Till nämndens novembersammanträde har vi valt att prioritera två ärenden:

- Rådets förtydligande av höstens diskussion om **LSS-insatsen 9.4 Kontaktperson**. Eftersom detta förtydligande är extrainsatt i protokollet är det placerat efter § 4 Anmälan fg. protokoll
- **28. Program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2017-2020**

Ordförande
Rickard Friberg

Justerare
Britt-Marie Färm

Närvarande:

Carola Gioti	SRF
Rickard Friberg	HSO/ RBU
Barbro Ohlson	HSO/HRF
Lasse Persson	HSO/Neuroförbundet
Stefan Fagerström	HSO/FUB
Britt Marie Färm	HSO/Mag- och tarmföreningen

Meddelat frånvaro

Ragnar Helin

HSO/Epilepsiföreningen

Övriga närvarande:

Victoria Callenmark

tf. avdelningschef

Lina Hedlund

sekreterare

Lotta Hedstad

funktionshinderinspektör

Carina Gillgren

funktionshinderinspektör

Tidpunkt:

Tisdag den 8 november, kl. 16.30–18.30.

Plats:Södermalms stadsdelsförvaltning, Göta Ark 8 tr,
Linnésalen.

§ 1

Sammanträdets öppnande

Rickard Friberg hälsade rådets ledamöter välkomna och förklarade mötet öppnat.

§ 2

Val av ordförande, sekreterare och justerare

Rickard Friberg valdes att leda sammanträdet.
Lina Hedlund utsågs till sekreterare.
Britt Marie Färm utsågs jämte ordföranden att justera dagens protokoll.

§ 3

Godkännande av dagordning

Dagordningen godkändes.

§ 4

Anmälan av föregående protokoll.

Läggs till handlingarna.

PRIORITERAT ÄRENDE

Funktionshinderrådet på Södermalm har uppmärksammat att Södermalm under de två senaste åren kraftigt dragit ner på antalet personer som får insatsen kontaktperson (§ 9.4 LSS). Denna neddragning (från 93 personer 2013 till 44 personer 2015) är den ojämförligt största neddragningen i Stockholms stad. Med anledning av detta har vi ställt frågor till förvaltningen och till nämndens politiska majoritet. Från förvaltningen har vi ännu inte fått

någon förklaring till neddragningen och den politiska majoriteten har lovat att undersöka detta närmare då de inte kände till att det förehöll sig på detta sätt.

Insatsen kontaktperson är förhållandevis billig men betyder oerhört viktig för den enskilde som får insatsen. Det går inte att jämföra med det stöd som ska tillhandahållas av t ex gruppboendet då en kontaktperson i boendet är en person som man ofta är i beroendeställning till eftersom det samtidigt är personal i boendet. Dessutom visar flera studier att fritidsaktiviteter i gruppboende är väldigt inskränkt för de flesta, alltså att bemanningen i boendet inte räcker till för att tillfredsställa alla enskilda behov av en innehållsrik och varierad fritid. Tvärtom ser man tendenser på en inlåsnings effekt i gruppboende där den allra största delen av fritiden spenderas i hemmet, även på helger.

En separat kontaktperson däremot är mer som en jourhavande kompis som man kan träffa utanför boendets inblandning, och där man själv i större utsträckning kan bestämma vad man vill göra.

Rådet vill ha en rimlig förklaring till det som nu sker och önskar att såväl politiker som tjänstemän funderar på om inte Södermalm kan gå samma väg som man gjort t ex i Botkyrka kommun, där alla som söker insatsen kontaktperson också automatiskt beviljas kontaktperson. I Botkyrka utgår man ifrån att den som söker kontaktperson också är i behov av det och omvänt att den som inte behöver kontaktperson inte heller ansöker om den insatsen, alltså förmodligen en liten risk för överutnyttjande. Det besparar dessutom kostsam handläggning samt ger fler personer ett rikare liv vilket förstås främjar hälsan för en målgrupp med mycket höga ohälsotal.

§ 5 Ärenden till stadsdelsnämnden den 17 november

Beslutsärenden

5. Månadsrapport per oktober 2016.

Victoria berättade om månadsrapporten. Förvaltningen prognosticerar ett överskott på 5 miljoner för helår

21. Inkommet medborgarförslag om att kommunen skapar tillräckligt antal kvinnojourer och mer långvariga skyddade boenden där även husdjur är välkomna.

Rådet ställer frågan hur det ser ut med tillgängligheten/användbarheten på de skyddade boenden och Victoria berättar att de skyddade boendena är tillgängliga. Rådet vill att tillgänglighetsaspekten tillgodoses då förvaltningen köper platser på kvinnojourer.

Remissärenden

24. Grönare Stockholm – förslag till nya riktlinjer för planering, genomförande och förvaltning av stadens parker och naturområden. Remiss från kommunstyrelsen.

Rådet instämmer med förvaltningens förslag, men tillägger att tillgängligheten alltid bör beaktas.

26. Motion om trygghetsinventering av stadens fysiska miljö.

Instämmer med förvaltningens förslag.

27. Reviderat program för kvalitetsutveckling. Svar på remiss från kommunstyrelsen.

Rådet ställer sig positiv till det reviderade programmet och trycker på att det är viktigt att områdeskompetensen ska beaktas vid upphandlingar.

PRIORITERAT ÄRENDE

28. Program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2017-2020. Svar på remiss från kommunstyrelsen

Rådet anser att det är mycket positivt att staden aktivt lyfter frågan om våld i nära relationer och lägger fram konkreta förslag till åtgärder på olika nivåer.

Rådet vill ändå särskilt lyfta funktionshinderspersionen. I inledningen nämns prioriterade grupper och fokusområden, exempelvis hedersrelaterat våld samt HBTQ-personer. Personer med funktionsnedsättning omnämns däremot inte, trots att det är väl känt att denna grupp är utsatt för våld eller hot om våld i betydligt högre utsträckning än genomsnittet av befolkningen.

I stadens rapport Trygghet i Stockholm år 2014, som baseras på stadens trygghetsmätning, fanns inte variabeln funktionsnedsättning redovisad. HSO Stockholms stad begärde därför en särskild redovisning för variabeln funktionsnedsättning, vilken staden sammanställde.

I denna redovisning framkom att personer med funktionsnedsättning känner större oro för att bli utsatta för misshandel, hot, rån och trakasserier jämfört med befolkningen i övrigt. För män och kvinnor med funktionsnedsättning är det dubbelt så många (4% mot 2 %) som varit utsatta för våld i nära

relationer. För kvinnor med funktionsnedsättning ser det än mer sämre ut. 5,3% av kvinnorna med funktionsnedsättning jämfört med 2,1% av kvinnorna i övrigt, uppger att de varit utsatta för våld i nära relationer.

Det är utmärkt att texten på ett tydligt sätt markerar att våldet kan ta sig många olika uttryck. Det ligger nära till hands att förknippa våld i nära relationer till endast aktivt fysiskt våld. Men våld innebär allt som skadar, smärtar, skrämmer eller kränker offret. Det kan – utöver direkta fysiska eller psykiska övergrepp - även handla om materiella och ekonomiska faktorer, eller om passiva övergrepp såsom försummelse eller att förhindra att den utsatta personen får vitala behov tillgodosedda. Endast vetskapen om att våldet kan komma att upprepas, är en form av psykiskt våld i sig.

Rådet noterar även att staden avser att arbeta preventivt på olika nivåer; primär-, sekundär- respektive tertiärpreventivt. Det handlar om upplysning och attitydförändringar för att förebygga våldshandlingar, om insatser när våldet redan ägt rum, liksom om stöd till bearbetning av trauman etcetera. Även den som är vållande kan behöva insatser i syfte att förebygga att våldet upprepas på kortare eller längre sikt.

I det preventiva arbetet måste fler personer erbjudas ökad kunskap om ämnet. Om fler personer får ökad kompetens finns anledning att tro att fler kommer att upptäcka signaler om våld i nära relationer. Man bör dock komma ihåg att denna typ av anmälning eller misstänksamhet kan inverka på en persons rätt till familj- och privatliv och inskränka en persons grundläggande rättigheter till integritet. Det är därför viktigt att denna typ av frågeställningar finns reglerad och kompletterad med interna riktlinjer, så att den som har misstankar, utan att bryta någon form av sekretess, kan få stöttning att hantera situationen utan att man inskränker oskyldiga människors

rättigheter mer än nödvändigt.

Vi konstaterar även att definitionen av närstående enligt remissen skulle kunna inkludera personal som jobbar med personer med funktionsnedsättningar, då den som är brukare har en beroendeställning till denna. Det bör förtydligas om vad som gäller för situationer där en person i beroendeställning utsätts för våld eller hot om våld. Vart ska den enskilde eller annan personal vända sig om de se ser missförhållanden?

I rapporten framhålls att mörkertalet är betydande då det gäller våld i nära relationer. Det är sannolikt att andelen fall som uppmärksammas, anmäls eller blir föremål för insatser, är ännu lägre då det gäller våld och övergrepp mot personer med funktionsnedsättning.

En anledning till att särskilt lyfta de funktionsnedsatta såsom grupp i detta sammanhang, är att en del, då främst personer med vissa former av psykiska funktionsnedsättningar alt. kommunikationssvårigheter, har svårare att förmedla vad som hänt och ibland har svårt att få adekvat stöd av sin omgivning och/eller hos rättsväsendet. Personer med funktionsnedsättning har alltså även när de själva anmäler brott svårare att få stöd.

Den som har blivit utsatt för våld kan behöva någon form av tillfälligt eller mer långvarigt skyddat boende. Rådet vill betona att sådana boenden skall vara tillgängliga för alla personer med någon form av funktionsnedsättning. Slutligen vill vi peka på att i Stadens budget för 2016 bl.a. tar upp att utsattheten för våld i nära relationer för personer med funktionsnedsättning behöver uppmärksammas tydligare.

Sammanfattningsvis vill rådet anföra

- Med hänvisning till stadens rapport "Trygghet i Stockholm år 2014", borde gruppen personer

med funktionsnedsättning vara prioriterad och särskilt omnämnas redan i inledningen.

- Redan i samband med nyanställning och introduktion på arbetsplatser, liksom vid olika fortbildnings- och informationsinsatser skall funktionshindrades särskilda utsatthet uppmärksammas
- Alla personalgrupper ska informeras om hur man tidigt kan upptäcka om våld förekommer och vikten av att uppmärksamma detta, med respekt för den personliga integriteten.
- Funktionshindrade utgör, som ovan påvisats, en särskilt utsatt grupp när det gäller våld i nära relationer (inkl beroendeförhållanden till olika personalgrupper). Vi anser därför att våld mot personer med funktionsnedsättning – i likhet med vad som föreslås vad gäller hedersrelaterat våld - skall redovisas i ett särskilt avsnitt.

Anmälningssärenden

Anmälan av rapportering av ej verkställda beslut enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)

Victoria erbjuder att chef från mottagningen eller enheten för vuxna kan komma och ge lite mer information om ej verkställda beslut. Lina bjuder in till januari rådet.

Anmälan av förteckning över inkomna diariet förda handlingar

Anmälan av balanslista

Lades till handlingarna

Att bevaka:

- Verksamhetsplan 2017 (december 2016)

- Under vintern bjuds Delaktighetsmodellens representant in tema berätta om delaktighetsmodellen (togs upp på tidigare råd)
- Under vintern bjuds avdelningschef förskolan in tema aktivitet 2 i planen för delaktighet
- I januari bjuds Pia Ehnhage in tema, det reviderade programmet för delaktighet.
- Enhetschef för mottagning/enheten för vuxna bjuds in tema ej verkställda beslut
- Skrivelse om besparingar vad gäller hjälp till personer med funktionsnedsättning, feb 2017 Dnr 1057-2016-1.2.1.

§ 6

Program för delaktighet

Victoria delar ut förslag till plan för delaktighet som sammanställts utifrån den gemensamma workshopen i oktober. Den är för påseende och Victoria vill ha feedback senast den 14 november från rådet.

Till nästa gång:

Lina bjuder in Agneta Pernu.

§ 7

Förvaltningsinformation

Upphandlingar och verksamhetsövergångar

Verksamhetsövergång för Tantolundens gruppboheter och Reimersholme serviceboheter sker den 1 februari 2017. Olivia omsorg blir då ny entreprenör.

§ 8

Information om inkomna handlingar

-

§ 9

Övrigt

Besök av funktionshinderinspektörer Lotta Hedstad och Carina Gillgren som informerade om den granskning som gjorts under hösten av personlig assistans på beställarenheten för funktionshinder.

Rapport kommer under våren 2017

Presentation, årsrapport 2015 och rapport 14 bifogas som bilagor.

Samtal fördes om modernisering av protokoll.

§ 10 Nästa sammanträde

6 december

§ 11

Sammanträdet avslutas
Ordföranden Rickard Friberg förklarade sammanträdet avslutat.

Vid protokollet
Lina Hedlund